

CHARTER VAN DE COÖPERATIEVE IDENTITEIT VOLGENS DE ROCHDALE PRINCIPLES

Aan: Alle leden van de coöperatie
Van: Tom Verloop
Datum: 21 januari 2021

De Rochdale Principles

De Rochdale Principles, volgens de herziening van 1995 van de International Cooperative Alliance, kunnen als volgt worden samengevat.

1. Vrijwillig en open lidmaatschap

Coöperatieve verenigingen hebben een open en vrijwillig lidmaatschap. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit, "zijn coöperaties vrijwilligersorganisaties die openstaan voor alle personen die gebruik kunnen maken van hun diensten en bereid zijn de verantwoordelijkheden van het lidmaatschap te aanvaarden, zonder discriminatie op grond van geslacht, sociale, raciale, politieke of religieuze doeleinden.

Anti-discriminatie

Sociaal discrimineren is onderscheid maken tussen mensen op basis van klasse of categorie. Voorbeelden van sociale discriminatie zijn onder meer raciale, religieuze, seksuele, seksuele geaardheid, handicap en etnische discriminatie. Om aan het eerste Rochdale-principe te voldoen, mag een coöperatieve vennootschap niemand die bereid is hieraan deel te nemen, op een van deze gronden beletten. Dit belet de coöperatie echter niet om redelijke en relevante basisregels voor lidmaatschap vast te stellen, zoals wonen in een specifiek geografisch gebied of een lidmaatschapsbijdrage betalen om lid te worden, zolang alle personen die aan dergelijke criteria voldoen, kunnen deelnemen.

Motivaties en beloningen

Gezien het vrijwillige karakter van coöperaties, hebben leden redenen nodig om deel te nemen. De motivaties van elke persoon zijn uniek en variëren van de ene coöperatie tot de andere, maar ze zullen vaak een combinatie zijn van het volgende:

- *Financieel* - Sommige coöperaties kunnen leden financiële voordelen bieden.
- *Kwaliteit van leven* - De gemeenschap dienen door middel van een coöperatie omdat dienstverlening het eigen leven beter maakt, is misschien wel de belangrijkste motivatie voor vrijwilligerswerk. Hieronder vallen de voordelen die mensen halen uit het samenzijn met andere mensen, actief blijven en vooral een besef hebben van de waarde van onszelf in de samenleving die misschien niet zo duidelijk is in andere gebieden van het leven.
- *Teruggeven* - Veel mensen hebben op de een of andere manier baat gehad bij het werk van een coöperatie en vrijwilliger om iets terug te geven.
- *Altruïsme* - Sommige doen vrijwilligerswerk voor anderen.
- *Plichtsbesef* - Sommigen zien deelname aan de gemeenschap als een verantwoordelijkheid die hoort bij burgerschap. In dat geval beschrijven ze zichzelf mogelijk niet als vrijwilligers.
- *Loopbaanervaring* - Vrijwilligerswerk biedt ervaringen die kunnen bijdragen aan loopbaanperspectieven.

2. Democratische ledencontrole

Coöperatieve maatschappijen hebben een democratische ledencontrole. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit, zijn coöperaties democratische organisaties die worden gecontroleerd door hun leden, die actief deelnemen aan het bepalen van hun beleid en het nemen van beslissingen. Mannen en vrouwen die als gekozen vertegenwoordigers dienen, zijn verantwoording verschuldigd aan de leden. In primaire coöperaties hebben leden gelijke stemrechten (één lid, één stem) en coöperaties op andere niveaus zijn ook democratisch georganiseerd.

3. Economische deelname van leden

Economische participatie van leden is een van de bepalende kenmerken van coöperatieve maatschappijen. Volgens de ICA zijn coöperaties ondernemingen waarin Leden op billijke wijze bijdragen aan en democratisch het kapitaal van hun coöperatie controleren. Meestal is tenminste een deel van dat kapitaal het gemeenschappelijk bezit van de coöperatie. Leden ontvangen gewoonlijk een beperkte vergoeding, indien van toepassing, op het geplaatste kapitaal als voorwaarde voor lidmaatschap. De leden wijzen overschotten toe voor een of meer van de volgende doeleinden: ontwikkeling van hun coöperatie, mogelijk door het aanleggen van reserves, waarvan tenminste een deel ondeelbaar zou zijn; leden ten goede komen in verhouding tot hun transacties met de coöperatie; en het ondersteunen van andere activiteiten die zijn goedgekeurd door het lidmaatschap. Dit principe kan op zijn beurt worden opgesplitst in een aantal samenstellende delen.

Democratische controle

Het eerste deel van dit principe luidt: Leden dragen op billijke wijze bij aan en controleren democratisch het kapitaal van hun coöperatie. Ten minste een deel van dat kapitaal is gewoonlijk het gemeenschappelijk bezit van de coöperatie. Dit verankert democratische controle over de coöperatie en hoe haar kapitaal wordt gebruikt.

Beperkingen op de vergoeding van leden en het juiste gebruik van overschotten

Het tweede deel van het principe behandelt hoe leden worden gecompenseerd voor fondsen die in een coöperatie zijn geïnvesteerd, en hoe overschotten moeten worden gebruikt. In tegenstelling tot bedrijven met winst oogmerk zijn coöperaties een vorm van sociaal ondernemen. Daarom zijn er ten minste drie doeleinden waarvoor overtollige gelden kunnen worden gebruikt of verdeeld door een coöperatie.

- Leden ontvangen gewoonlijk een beperkte vergoeding, indien van toepassing, op het geplaatste kapitaal als voorwaarde voor lidmaatschap.
- Hun coöperatie ontwikkelen, mogelijk door het aanleggen van reserves, waarvan tenminste een deel ondeelbaar zou zijn;" met andere woorden, het overschot kan worden herbelegd in de coöperatie.
- Leden profiteren in verhouding tot hun transacties met de coöperatie. Zo kan een Consumentencoöperatie besluiten om dividend uit te keren op basis van aankopen.
- Andere activiteiten ondersteunen die zijn goedgekeurd door het lidmaatschap.

4. Autonomie en onafhankelijkheid

Coöperatieve maatschappijen zijn autonoom en onafhankelijk. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit: Coöperaties zijn autonome zelfhulporganisaties die worden gecontroleerd door hun leden. Als ze overeenkomsten sluiten met andere organisaties, waaronder regeringen, of kapitaal ophalen uit externe bronnen, doen ze dat onder voorwaarden die de democratische controle door hun leden garanderen en hun coöperatieve autonomie behouden.

5. Onderwijs, training en informatie

Coöperatieve verenigingen bieden onderwijs en opleiding aan hun leden en het publiek. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit, bieden coöperaties onderwijs en training aan hun leden, gekozen vertegenwoordigers, managers en werknemers, zodat ze effectief kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun coöperaties. Ze informeren het grote publiek - met name jongeren en opinieleiders - over de aard en voordelen van samenwerking.

6. Samenwerking tussen coöperaties

Coöperaties werken met elkaar samen. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit, dienen coöperaties hun leden het meest effectief en versterken ze de coöperatieve beweging door samen te werken via lokale, nationale, regionale en internationale structuren.

7. Zorg voor de gemeenschap

Coöperatieve maatschappijen zorgen voor hun gemeenschappen. Volgens de verklaring van de ICA over de coöperatieve identiteit, werken coöperaties aan de duurzame ontwikkeling van hun gemeenschappen door middel van beleid dat is goedgekeurd door hun leden.